

І середплата
на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
за піврік 20 кор.
за рік 40 кор.
за пів року 20 кор.
за рік 40 кор.
За границею:
в швейцарській рибі . . . 16 рублів
або 36 франків
за пів року 8 рублів
або 18 франків
Подвійне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми вареш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи зветься силіше напередче застережені. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслаймі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

На передодні виборів до російської думи державної.

(+) Як ми вже перед кількома днями звіщали, російська дума державна скликана царским указом на 10. мая (27. цвітня ст. ст.). Замітно, що мимо скликання державної думи і видання памятного жовтневого маніфесту, цар вважає себе все ще самодержцем Росії, позаяк на згаданім указі не достає підпису президента міністрів. Так отже мало що більше як два місяці маємо до відкриття російського парламенту, а в тім часі мають відбутися перші в Росії вибори, на котрі вся російська суспільність глядить з великою тривою.

Від оповіщення царского маніфесту (з 30. н. ст. жовтня 1905), котрим Росія мала бути поставлена поруч інших конституційних держав, і правительством і суспільністю робили все можливе, щоби заповіджені маніфестом політичні свободи не стали дійсністю. Російська суспільність пересичена високопарними теоріями, заманювана недовареними проповідями, поривала ся до ворохобні, котра не могла з самодержавної Росії витворити новітнім способом уладженої держави, а довела її до повного внутрішнього заколоту і розладу. Доходило навіть подекуди до явного оружного по-

встаня, а наслідком того правительством взяло ся силою силу поборювати і згнобило весь рух, а се не принесло щастя ані правительству ані Росії.

Правительство, побачивши, що може ще покладати ся на оружну силу, почало її надуживати і допускало ся всякого гноблення та наложило свою важку руку на весь розвиток політично-суспільного життя.

З того часу стало правительством головним винником лиха в Росії і почало тяжко мстити ся за ворохобні робітників на цілій російській суспільності та начиняло вязниці, невинними жертвами так, що тисячі і тисячі людей протизаконно, без засуду, лише на основі поліційних доносів попало у вязниці. Від більш як двох місяців триває та справді божевільна самоволя, якої ніхто не затамив від часів убиства Олександра II. Пановане міністра Дурновогo затьмило зовсім часи самовлади Плевого. Російські дневники навіть найбільш умірені, переповнені щоденними вістями з всіх усюдів царства про кари смерті, заслання, вязненя, застанови видаваня дневників, гноблення видавців, усуненя учителів та чиновників, насильне розгонюваня зборів, розв'язуваня товариств ітп. Все те однак не відбуває ся на основі законів, на основі судових вироків, а прямо війковими способами, котрі нехтують всі закони.

Можна собі ще пояснити, що там, де проявило ся оружне повстаня, як се було короткий час в Москві а опісля довший час в прибалтійських краях, заведено виймковий стан военний, підчас котрого житє і майно всіх населенців зависиме прямо від самоволі командуючих генералів і їх офіцірів. Про сей виймковий стан военний в тих краях розповідають нечувані річи, що волося дубом стає, з якою легковажністю і з яким поспіхом і з якою нелюдскістю проливано там кров у великій часті зовсім неповинних жертв. Але таке поступованя підчас военного стану можна собі бодай до певної міри пояснити.

Однак практиковані в Росії способи цивільно-адміністративного стану виймкового, які російське чиновництво придумало в виді «скріпленої охорони» або «надзвичайної охорони», зависимі зовсім від самоволі чиновництва. Така подвійна «охорона» веде до знесеня всяких горожанських прав населенців в тій області, котру поставлено під таку «охорону», так що поліція може згнобити всяке товаришеке житє, без усякої причини позбавити чоловіка свободи, переселити его з місця приналежности у віддалені губернії або й на Сибір на довгі літа. Колиж ще собі уявимо, з яких людей, якої осьвіти і вдачі, набирає ся російська адміністрація, котрій на ласку і неласку видана вся російська суспільність,

З непечатаних поезій

Михайла Старицького (Гетьманця)

(Подеа Ол. Барвінський).

Чумаки.

I.

Гей же та воли мої сірі!
Та й з гори на гору,
Ще далеко, ще далеко
Іхати до двору.

Степи степи простягли ся
Безкраї широкі,
По ним доля розсіяла
Могили високі
Та послала поміж ними
Битую дорогу;
Ідуть, ідуть чумаченки
Та й з Криму до дому.
Ідуть, ідуть чумаченьки
Та пісні співають,
Вози реплять, ярма бряжчать,
Воли ремегають.
Йдучи пісню затягують
Отаман убогий,
Жупан синій, шапка сіра

І поєш шовковий,
Та три парі волів з боку
Сірих поганяє;
Батіг довгий, як гадюка,
Над ними лігає:
«Гей же! гей же! воли мої —
Сірі, полові...
Гей же! гей же! помаленьку,
Уже вечеріє».
І спустились у доли,
Воли випрагають,
В степ широкий між могили
Пасти ся пускають.
Розіклали між возами
Багаття — варити
З салом кашу та галушки
Душу підкренити.
Запалали огні, темну
Нічку осьвітили,
А чумаки під возами
Вечеряти сіли.
Ідять собі, поглядують,
Де воли пасуть ся,
Аж глянь: в степу, без дороги
Калмики несуть ся.
«Гей ви браття-товарищі!»
Отаман гукає,

«Бережіть ся невагодоньки,
Калмик не спускає.
Возьміть, в кого є рушниця,
А в кого немає,
То сокиру та ходімо,
Нехай не займає!»
Послухались отамана,
На зустрічу Калмику
Дружно, жарко, по козацьки;
Та не втекло лихо:
Утянули бисурмани
Скільки вхопить сила,
Тільки пуля калмицькая
Чумаченька вбила.
Покотив ся геть сердешний,
Душу іспускає,
Свої воли отаману
Як брату вручає:
«Отамане, вірний друже!
Поховай ти мене,
Возьми мої воли, вози,
А що вст у мене.
Поховай мене в байраці,
В долі на чужині,
Постав довгий хрест дубовий
На моїй могилі.
Напиши ти, щоб всі знали,

то можна легко зрозуміти, як важко налягає така система на ціле жите суспільне і політичне в Росії, і можна собі пояснити те страшне огірчене проти такого ладу. Серед таких обставин мають отже відбуватися ся приготування до виборів в державну думу, в таких обставинах має бути ведена виборча агітація і люди мають брати в ній участь! Шкода отже слів тратити на докази, що при такій системі заведеної Дурновом неможлива є ані свобода виборів ані державна дума, котра мала би якісь услівя життєві. Тим можна собі пояснити, що многи мимо оповіщеного речинця скликання думи, не вірять в можливість її і що надії покладає на державну думу можуть в одній хвилі щезнути як весняний сніг. Годі бо повірити, щоби таке міністерство як Дурново, котре всякі закони нехтує, могло ввести в жите засади оповіщені царским маніфестом жовтневим, могло ввести в жите свобідно вибрану думу державну. Навіть серед теперішних важких обставин погляди російського загалу не дало ся зовсім заглушити, так що міністерство не може мати сумнівів що до думок російської суспільности про державні і політичні справи, та про се поговоримо иншим разом.

В справі виборчої реформи.

Ширший Народний Комітет на відбутій оноді нараді в комнатах «Рускої Бесіди» у Львові ухвалив і оголошує ось які резолюції в справі виборчої реформи:

I. Ширший Народний Комітет стверджує, що правительство бар. Гавча сповнило своє зобовязанє о стілько, що внесло проєкт виборчої ординації, опертий на загальнім, безпосереднім і тайнім праві голосованя.

II. Ширший Народний Комітет стверджує рівночасно, що предложене прави-

тельства полягає на нерівности репрезентацийних прав признаних поодиноким народам, чим є покривджений в першій мірі руский нарід і тому Ширший Народний Комітет протестує проти тої часті предложеня, яка відносить ся до розділу мандатів в Галичині.

III. З осібно Ширший Народний Комітет протестує проти того 1) що округи виборчі східної і західної Галичини суть нерівні, 2) що для охорони меншостей польских в східній Галичині та під фірмою сеї охорони введено пропорциональну систему оперту на привілею, бо уложено розділ округів виборчих в сей спосіб, що ціла половина мандатів рускої часті краю може дістати ся в руки польської меншости, а передовсім дідичів, 3) що меншости рускі по містах поминено, а так само поминено меншости рускі в полосі на межах обох національностей, навіть з безсумнівн рускими і компактними масами на Лемківщині.

IV. Ширший Народний Комітет домагає ся супроти того зміни ординації виборчої для Галичини в слідуючім напрямі: 1) щоби округи виборчі західної і східної Галичини були безуслівно зрівнані, 2) щоби знесено пропорциональну систему і заведено в цілім краю поодинокі округи виборчі, 3) щоби евентуально на случай признаня в якій-небудь формі права заступства польским меншостям по сільских округах східної Галичини, таку саму охорону признано також руским меншостям по містах і вкінці 4) щоби рускі меншости західної Галичини на межах обох народностей влучено до округів виборчих рускої часті краю.

V. Ширший Народний Комітет супротивляє ся ставленим зі сторони польської домаганям збільшеня числа мандатів для міст, котрі і так суть вже в предложеню правительства упривілейовані, а на случай признаня більшого числа мандатів для Галичини домагає ся, щоби ся надвишка була признана Русинам то є сільским округам східної часті Галичи-

ни, яко найбільше покривдженим супроти решти краю.

VI. На случай неухваленя виборчої реформи в парламєнті Ширший Народний Комітет домагає ся заведеня нової реформи виборчої дорогою октройованя, при чім однак правительство, не потребуючи числити ся з партиями парламентарними, повинно ординацію виборчу змінити в сей спосіб, аби Русини одержали повну після їх числа людности належну їм скількість мандатів.

XII. Ширший Народний Комітет застерігає ся, що остаточне своє становиско супроти предложеня правительственного займе аж тоді, коли се предложене вийде з парламентарної комісії, та що в разі потреби відкличе ся до опінії руского народу, аби вказати, яке становиско мають заняти супроти тогож предложеня послі сторонництва і сам руский нарід в его дальшій борбі.

Сі резолюції принято — як сказано — одноголосно, по довшій дискусії, в якій забирали голос посол др. Евген Олесницький, др. Стахура, др. Володимир Бачинський, др. З. Скварко, п. Льон. Цегельський, п. Іван Прибила з Романова, п. Іван Тершаковський, п. Михайло Губчак і другі.

Заразом критиковано деякі постанови техніки виборчої (як приміром склад комісії, голосованє в замкненім льокалі ітп.) а др. Андрей Чайковський дуже влучно критикував постанови карного закона для чистоти виборів ітп., при чім посол Романчук заявив, що всіми тими хибами предложень займе ся дуже ревно руский парламентарний клуб у Відні.

На внесенє п. Л. Цегельского принято відтак слідууючу резолюцію проти розширеня галицької автономії:

Ширший народний Комітет стоячи принципіально на становиску автономії народів, а при тім видаючи, що вже теперішня автономія Галичини є орудием до давленя руского народу так, що єї дальше розширенє рівнало би ся знищеню нашого національного істнованя, про-

Що мене убито
На чужині та чужою
Землею прикрито.
Отамане! Отамане!
Товаришу вірний,
Жени мої воли сірі
Там, де край мій рідний;
Жени ти їх та до дому
До рідної хати
Та не забудь, товаришу,
Неньку розважати.
Не забудь же, орле сизий,
Дівці наказати,
Нехай не жде, не дождеть ся,
Взяла земля-мати.
Воли мої, воли мої!
Ясні соколята,
Хто вас буде напувати,
Круглі сиротята.
Хто тепер вам буде паном,
Хто тепер догляне?
Хто надіне жупан синій,
Поясом підтягне?»

II.

Гей же та воли мої сірі!
Та й з гори на гору,
Ще далеко, ще далеко

Іхати до дому.

Розсвітає; сонце сходить,
Чумаки рушають,
Під байраком, при дорозі
Могили копають.
Поховали чумаченька
Без попа, без дзвону,
Покинули товариша
У краю чужому.
Зажурились воли сірі,
Тихо виступають,
Чужий жупан, сужу шапку,
Пана не пізнають.
Зажурились чумаченьки,
Пісні не співають,
По рідному товаришу,
Сльози проливають.
Зажурился пан отаман,
Невеселий іде,
Не всіх, не всіх чумаченьків
Та до дому веде.
Невесела довга валка
Із гори гацьмує
Чи на гору бичуючи,
Чи в степу горює.
Чи збереть ся чумачество
Під возом обідать,

Всякий серця запитає
І не жде отвіту,
Помолить ся, згадаючи
Товариша-брата,
Та помяне его душу,
Зітхне по утраті:
«Нехай легко згадасть ся
Живим на родині,
Над убитим земля ляже
Пером на могилі».

III.

Гей же та воли мої сірі!
Та й з гори на гору,
Недалеко, недалеко
Іхати до двору.
Забряжчали товсті ярма,
Роги замахали,
Там у селі край дороги
Чумаки стрічали.
Вийшли усі на стовбовий,
Відкіль провозжали
У дорогу аж до моря,
Братів знаряжали.
Наступало тєє время,
Пора й повертатись
Із дороги та до дому,
Із Криму вертатись.

тестує задалегідь і рішучо проти всяких змагань в напрямі відокремлення Галичини і її виїмкового трактовання, та заявляє, що не лише проти відокремлення але взагалі проти якого небудь розширення автономії Галичини і її виїмкового трактовання нарід руский боронити ся буде всякими можливими способами.

Державна рада.

На засіданню незвичайний комплет послів. — Новий посол гр. Стан. Півніський зложив посольське приреченє. Міністер скарбу предложив проєкт закона задля покриття спільних видатків в р. 1906. Управитель міністерства залізниць др. Врба відповів в справі удержавлення північної залізницї.

Масакра в Ляцїм.

Пос. Романчук і тов. предложили нагле внесенє в справі подїй в Нижнєві і Ляцїм, з домаганєм від правительства строгого слїдства і покараня винних та відшкодованя застрілєних осіб; друге внесенє нагле аголосили пос. Брайтер і тов., а третє пос. Дашинський і тов. з домаганєм вибору комісії 37 послів, яка розслїдила би справу переведєна слїдства і покараня винних правительством.

Пос. Романчук в довгїй промові опраудує наглість внесеня і стверджує, що Русини вже від давна хотїли жалувати ся на поведєдє правительственных властей в Галичинї, та не хотїли здержувати ходу парламентарних нарад, особливо в хвилї, коли на дневнїм порядку є виборча реформа. Русини зголосили в послїднїм часї двї інтерпелїації, на які правительство зовсім не відповіло. Тепер виступають Русини з наглим внесенєм, бо ходять о невинно пролиту кров селян. — Бєсїдник представляє подробицї подїй в Нижнєві і Ляцїм, подаючи, що на збори вислано молодого концептowego практиканта Дунїковского, який привіз зі собою зненавидженого населєнем секретаря повітової ради в Товмачи, Валеvского, звісєного з денунцацій і ріжних виборчих махерств. Коли промови Валеvского учасники вїча не хотїли вислухати, Дунїковский розязав збори, а се викликало звятне обурєне се-

ред селян. По розязанню вїча, коли прибули хлопцї з Ляцкого з прапором, Дунїковский видав розказ, щоби їм відобрати прапор, що однак не удало ся. Тодї Дунїковский сам кинув ся межї хлопцїв і почав штовхатись, щоби відобрати прапор. Хлопцї побили Дунїковского, який скрив ся до кошикарської школи, а народ повели розїйшов ся. Селяни з Ляцкого вернули спокїйно додїм, а за ними вислано жандармів і вїско. Тут розпочато арештованя зовсім на слїпо, витягано селян в ночї з додїм і арештовано їх. Серед населєня повстало велике обурєне, мимо сєго не ставили опору. Коли одна жїнка хотїла увільнити сина і вирвала єго з ряду, арештованї скористали з нагоди і помїшали ся з рештою населєня. Тодї поручник Рада без жадного упїмєнєня і без жадного вїзваня казав стрїляти. Населєне почало втїкати. Від стрїлїв упало три особи, а богато є тяжко і легко ранних. — Бєсїдник заявляє, що по укїнченню першого читаня проєкту виборчої реформи подрїбно займе ся системою поведєня правительственных властей супротив Русинів, які в справї виборчої реформи стоять по сторонї правительства. Колиб правительство хотїло боронити поведєне органів і жандармів, тодї бєсїдник протївставить зїзнаня свїдків, які були би суперечнї з оправданями правительства. Бєсїдник просить о ухвалєнє наглости внесеня. (Оплєски).

Пос. Брайтер висказує пожалуванє, що є змушений виступати з наглим внесенєм перед самим першим читанєм виборчої реформи, однак примушують посла до того галицкї відносини і конєчність охорони людю перед надужатями шляхти і проливом крови. Від 28. надолїста м. р. заанували в Галичинї прямо немислїмі відносини. Польскїй і рускїй нарід повитали заповїдь загального і рївного права голосованя з ентузїазмом який проявив ся в численних їмпонуючих манїфєстаціях за виборчою реформою. Однак рївночасно повстав в Галичинї рїд «контр-революцїї», заїнциомованої виїсною пануючою сферою в краю за підпертєм старостїв. Почали верещати, що Галичина єще не доросла до загального виборчого права, що в сїм напрямї доконєчне вирїжєне Галичинї. Шляхта і єї прасовї органи, які до 28. надолїста мали собі за першу заповїдь пошанованє власти, тепер висказують ся про президента міністрів і міністрів в спосїб, на який не відважив би ся навіть найрадикальнїйший агїтатор. Так пр. радник двора в міністерствї рїльництва Струшкєвич назвав президента міністрів зрадником і ренєгатом. Органи Вшеполяків представили бар. Гавча прямо як божевїльного, на всепольских зборах обкидє ся болотом міністра-президента і міністрів, які виступають за загальним правом голосованя, ба навіть з проповїдницї по костєлах клеймить ся виборчу реформу як дїло чорта. Серед таких обставин не можна жадати від людю пошанованя для своєї власти, а коли люд дає ся підходити, не можна дивувати ся, що приходять до задїрок, які кїнчать ся трагїчно. Кров в Галичинї перелїята невинна, спадає на голову аранжерїв і провокаторїв галицкої контр-революцїї. — Бєсїдник представляє відтак докладно подїї в Ляцїм і зазначає, що розказ поручника, щоби стрїляти, навіть воїкам видав ся непонятним, так що чотирох воїків не послухало розказу. Трєх з них взагалї не стрїляло, один вистрїлив у воздух. (Пос. Романчук: І за се, розумїє ся, будуть покаранї!) Вкїнци пос. Брайтер домагає ся, щоби правительством ствердило стан справи в Нижнєві і Ляцїм через безсторонних урядників, щоби з цїлою строгостю виступило протїв винних і в найкоротшїм часї здало звіт.

Пос. Дашинський піднїс, що за такий дрібний тумулът з-причини розязаня зборів в кождїм виїмнїм краю закїнчено би кількома коронами гривни, в Галичинї довела лиха політична адмінїстрація справу в Ляцїм до смертї 3 хлопцїв, зранєня 11 і арештованя 20. Се є зразок до ілюстрацїї «виодрембєнєя» Галичинї! Серпи, коси, сокири і всякі инші смертоноснї зваряди в руках хлопцїв, не

задали правительственным органам нї найменшої ранки, однак манїхєри на услугах галицкої адмінїстрацїї виявляли ся з своєго завданя в спосїб, о пїмєсту до Бога воїючий! — Далше бєсїдник характержує всіх намїсників, почавши від Бадєного; виказує, що всі они довели галицку політичну адмінїстрацію до такого стану легковаженя обовязків і шляхоцко-панської котерїйности — в якїм она находить ся нинї.

Після Дашинського промовляли міністер внутрїшних справ Бїляндт-Райдт, пп. Абрагамович і Мойса, після чого наглість внесенє пос. Романчука і Брайтера прийнято, а Дашинського відкинєно.

Підчас промови Абрагамовича а також і Мойси прийшло до дуже бурливих сцен між рускими послами, Брайтером, Шумаєром, Зайцом з одной сторонї, а членами польского кола з другої. Оправданя Абрагамовича названо брєхнями, а єго «простим вірменським брєхуном». Пос. Гнєвош мало що не кинув ся до бїйки з пос. Зайцом, а вкїнци вмішав ся в сварку і ческий радикал пос. Штернберг.

До мерїтум наглого внесеня забрав голос пос. Фрєслє.

Відтак палата перейшла до дискусїї над законом про авскультантів, однак єї не покїнчила. Дальшїй єї хїд нинї.

НОВИНИ.

— Калєндар. В четвєр: руско-кат.: Поликарпа; римо-кат.: Йоана Б. — В пятницю: руско-кат.: Обрїт. гл. Йоана; римо-кат.: Францїшки дїви.

— Рєпертоар «Руского народного Театру» у Львовї. (Саля „Jad Charuzim“ — ул. Бернштайна).

В четвєр дня 8. с. м. «Батькова казка» драма в 5 дїях, Карпенка-Карого. Послїднїй виступ п. М. Заньковецкої.

В пятницю дня 9. с. м. «Катєрина» опера 3 дїях, Н. Аркаса.

В суботу дня 10. с. м. «Учитель» комедия в 2 дїях, Ів. Франка.

Вї второк дня 13. с. м. «Наталка Полтавка» українська опера в 3 дїях, Івана Котляревского.

В четвєр дня 15. с. м. «Суєта» комедия а 4 дїях Карпенка-Карого.

В суботу дня 17. с. м. «Мїщани» сцени жатя в 3 дїях, М. Горкого.

В недїлю дня 18. с. м. «Хазяїн» комедия в 4 дїях, Карпенка-Карого.

Початок представлєнь о 7. год. вечєр.

Абонамент: першоряднїй на 6 вистав 15 К, другоряднїй на 6 вистав 10 К.

— 3 театру. Пнї Марїя Заньковецка виступає в «Батьковїй казцї» завтра 8. марця останнїй раз в нашїм театрі і вертає на днєх до Росїї.

— В Сокалі будуть дня 29. с. м. о 2. год. загальнї збори членів фїлії «Просьвїти».

— 3 просьвітного руху. Читальня «Просьвїти» в Воробїївцї коло Тернополя дала дня 18. лютого аматорське представлєне. Відограно штуку Григорїєва «Ручники». Представлєне удалось дуже добре, так що на домаганє публики повторєно єго дня 25. м. м. — В Задубрївцях, снєтївського повіту, відбули ся загальнї збори Читальнї «Просьвїти» при участи 200 членів. Постановлєно вибудовати власну хату. Взагалї народ, розбуджений вїчевим рухом, горне ся дуже радо до члїяльнї.

— Памятник Тарасови Шевченкови. В одєских «Вїстях» находимо отсєй оуклик, котрїй і для галицких Українцїв є важнїй: Незабаром, через якихсь 8 рокїв (в 1914 р.) Україна, а з нею певно і вся Славянщина будуть святкувати дєнь ста рокїв після народжєнєня українского народного і всеславянского поэта Т. Г. Шевченка. До таких великих національних культурних свят завше підготовляють ся сериозно, все обміркувавши наперед і тим слїд задалегідь зайняти ся сїм питанєм, бо память історичних великих та славних народних дїячїв вимагає перше вєсього високої пошани, а другє те, що таке святю — є на-

Позбирались на могилї,
Що стоїть над шляхом,
Вижидають із дороги
Ще з самого ранку.
Позбирались на могилї
Як стало свитати,
Дожидали, виглядали,
Почало й смеркати.
Забарились на сторонцї,
Колиб то щасливо!...

Вже під вечір на стовбовім
В далї закуріло.
Іде тихо волів пара,
Куряву взбиває,
Та їх очї заплаканї
Хустка прикриває.
Повстрїчались невеселї
Чумаки з батьками,
Залили ся карї очї
Гіркими сльозами.
Залила ся горячими
Старесєвська мати,
Не в щасливую годину
Вийшла виглядати.

Гей же та воли мої сїрі!
Та й з гори на гору,
Доїхали, доїхали
До хати, до двору.

Мовчїй.

ціональне, народне свято і тим всяке легковажене та недбальство тут булоб легковаженням самих себе і великим соромом перед чужинцями, бо той народ, що не шанує пам'яті своїх славних діячів і легковажить свою національну честь — не має права на повагу культурних людей, не варт нічого, і безславно, ганебно гине в історії без доброго сліду, як щось нікчемне й непотрібне.

Добре се памятаючи, Українці-патриоти давно вже піклують ся про те, щоб ознайомити й пошанувати пам'ять свого великого страдника-поета, душа якого була народною душею, доля — народною долею, думи і мрії — народними думами й мріями; та холодні північні вітри з заморозками на Україні ніяк не давали змоги розрости ся сій теплій думці і перетворити ся їй в щось реальне. Тимто думка про пам'ятник Т. Шевченкови тліла собі помаленьку, пробиваючись донеде на верх і запалюючи все ширші й ширші громади людей, поки нарешті питане про пам'ятник Т. Шевченкови вибухло в цілий проєкт, висловлений в золотонішському земському зібранні, полтавської губ. В вересні 1904 року золотонішське земське зібрання порішило ушашувати пам'ять поета постановою єму пам'ятника в Києві і для сего завело окремі фонд, що повинен скласти ся з щорічних асигновок, а разом з тим просити дозволу на підписку й збирання пожертвовань по всій Росії. Однак полтавський губернатор дозволив таку підписку зробити тільки по Полтавщині. Тоді полтавське губернське земство 9 грудня 1904 р., ознайомившись з справою, визначило й свої вкладки на се і разом обернуло ся до міністерства внутр. справ, щоб дозволена була всеросійська підписка і збирання пожертвовань. Однак, не вважаючи на солідне мотивоване такого прошеня, міністерство відмовило, що таких збірок по Росії воно не дозволяє. Так ця справа й спинила ся було на деякий час, тільки на Полтавщині. Складку відбирало лише золотонішське повітове та полтавське губ. земство, яке оберталося до народа з прошенем пожертв., писало: „нехай се буде копійка, нехай за сі копійки буде збудований простенький пам'ятник, за те то буде пам'ятник справді народний, а не земський“.

Швидко на сі постанови відкликнули ся й другі земства. Так, чернігівське губ. земське зібрання постановило в 1905. р. дати на се діло 1.000 руб., просити про пожертви жовітові земства і збирати гроші на се саме по всій Чернігівщині. Харківське земство теж відгукнуло ся. Зараз мін. внутр. справ дозволило прилучкому земству зробити збірку пожертвовань на пам'ятник по всему їзду. Пожертвованя приймають ся і в редакції журналу «Кіевск. Стар.» (Київ, Троїцька пл., Народний дом). Алеж щоб не загіти справи і справді здобути ся змоги поставити пам'ятника Т. Шевченкови не пізніше 1914 року, то треба взяти ся за сю справу зо всею енергією. Ми сподіваємо ся — пишуть «Вісти» що розбуджене національне чуття Українців само їм скаже, що треба робити, і радимо, не гаївши часу, зараз же прийняти ся за те, щоб набрати жертвователів на се діло нашої національної чести як можна більше і щоб гроші на се зараз же одсилали ся ними в яке небудь з висше вказаних місць. Радимо відсилати в «Кіевск. Стар.» — се простійше і там постійно оголошують ся імена тих, хто пришле яке пожертвовање — тим діло зараз же стане виднішим.

— **Всеполяки в справі університетських подій.** Всепольська академічна молодіж збрала ся вчора в «Гвізді» на збори і по оживленій дискусії, яку людовці піддержували своїми протестами, ухвалено ряд резолюцій проти „найменшого навіть нарушеня польскости львівського університету“, що „становиско рускої молодіжи є нетовариске, шкідливе і провокаційне“, що всепольська молодіж послідній раз обмежує ся до зорганізованя оборони внутр будинку, а если би заповіджені рускою молодіжию забурення мали повторити ся, то ужне проти викликуючих забурення найо-

стрішших середників». Дальше віче заявило, що сильніше чим коли небудь польска молодіж лучить ся з польскою суспільністю супроти борби, яку видано Полякам у внутрі і зовні Галичини. По вічу пійшли всепольські академики співаючи на університет, а по дорозі на ул. Каміній вистрілив хтось з них на пострах поліції, якої чета машерувала з задку. По відспіваню кількох пісень під університетом перед самою 11. год. в ночі, пійшло ще около півтора сотки під пам'ятник Міцкевича і там співали польські патріотичні пісні.

— **3 перемискої епархії.** З причини резигнації о. Петра Квяжинського з наданої єму префектури на Баранчичі, самбірського деканату, уложена нова пропозиція, до котрої прийняті оо.: Генрих Полянський, Мих. Попель, Волод. Калужняцький, Сим Борис, Ник. Бурмич, Іван Филипович, Теодор Крушинський, Іван Лисакевич, Євген Козакевич, Волод. Горницький, Роман Копистинський, Диониз Домбровский Михайло Юзвяк. — Канонічну інституцію одержали оо.: Волод. Бачинський на Ходновиці, Михайло Осідач на Ветлину, Дион. Домбровский на Крученичі, Омелян Федевич на Улазів, Іван Худик на Жабче муроване, Виктор Кончило на Двістрик дуб. — Завідательства тістали оо.: Інок. Рудавський з Манастиря, Гр. Максимович в Висовій, Мих. Дацько в Стобни, Мих. Качмар в Біличі доліш. — Сотрудництва дістали: Михайло Тесля (управ.) в Прилбичах, Іван Прийма (прийнятий а львівської епархії) в Старяві, дек. мостиского. — О. Ромуальд Мосевич, прих. в Шмиткові, одержав крилошанські відзнаки.

— **Українські написи на виробках глухонімих.** На контрактах в контрактовому будинку в Києві в сім році між виробами глухонімих появились тарілки з українськими написами: між иншими є такі написи: „В своїй хаті своя й правда і сила“ (з Шевченка) і „Іж хліб, сіль з водою, живи правдою святою“, „Сніп на сто кіп, а хазяїну на сто літ“ (з приказок).

— **Дрібні вісти.** В залізничім поїзді в Дубна в Росії до Бродів напали три злодії на якусь жидівку і під загрозою смерті забрали у неї 14.000 рублів. Ограблена приїхала до Бродів без копійки. На улиці в Бродях побачила всіх трох опришків і донесла поліції. При арештованих найдено всі заграблені гроші. — Дирекція державної поліції в Чернівцях приказала каварникам, котрі удержують жіночу службу, замикати льокаль о 12. год. в ночі. — Доповняючий вибір одного члена повітової ради в Раві рускій з групи міських громад відбуде ся дня 5. цвітня с. р. Оноді по переведеній розправі проти обжалованих о підпали нафтових законів в Бориславі минулого року львівський трибунал увільнив всіх від вини і карж. Проти чотирох обжалованих прокуратор заповів відклик, тому задержано їх у в'язниці. Вчора, коли акти процесу мали відходити до Відня, прокуратор цофнув відклик, тому ув'язнених випущено і тим скінчили ся т. зв. «бориславські пожари».

Телеграми

з дня 7. марця 1906.

Будапешт. Нинішнє число урядового дневника має принести іменоване Гегедіша міністром скарбу Юлія Тоста міністром, просьвіти і польного маршалка Папа міністром гонведів.

Виконний комітет коаліції прийняв вчора до відома виступлене Банфія і Етвеса.

Лондон. Тутешні дневники доносять, що правильне хінське військо стереже Пекіна перед наміреним нападом Хунхузів.

Лодь. (польс. Кор.) Застрілено ту комісара поліції Бахмана і одного поліціянта. Убийники утікли.

СОКІЛ Листки можна набувати в „Сонільській Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 1. січня 1906.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці **High-Life** представлене. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденьської Каварні.

Рух залізничих поїздів

важний від 1. січня 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

з Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-10*
„ Кракова	2-31*, 6.—, 8-50, 1-30, 5-23, 8-40, 9-50*
„ Підволочиск	7-20, 11-55, 2-30, 10-20, 5-0, 10-20*
„ Лавочного	7-29, 11-45, 10-50*
„ Рави рускої	7-50
„ Станіславова	8-05
„ Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
„ Яворова	8-18, 4-32
„ Коломиї	10-05
„ Ряшева	10-35
„ Тухлі	3-45 (від 15/6 до 30/9)
„ Белзця	5.—

На Підзамче.

„ Підволочиск	7.—, 2-15, 5-15, 10-2*, 11-34
Зі Львова з головного двірця відходять:	
До Кракова	2-45, 4-15, 8-25, 8-35, 2-50, 6-35* 11.—*
„ Іцкан	2-51, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
„ Підволочиск	6-30, 10-55, 2.—, 9.—*, 11-05*
„ Яворова	6-55, 5-58
„ Лавочного	7-30, 2-57, 6-25*
„ Самбора	9.—, 4-20, 10-55*
„ Белзця	11-10
„ Ряшева	4-10
„ Коломиї	5-50
„ Рави рускої	7-30*
„ Перемишля	10-05* (від 1/5 до 30/6) Хирова Ясла
„ Стрия	11-10*

З Підзамча:

„ Підволочиск	6-43, 11-15, 2-13, 9-23*, 1-24*.
---------------	----------------------------------

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черевками товстими; поїзди вічні є зазначені звіздкою. Пору вічна числить ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники, розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в мійскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи Товариства кредитового з'єднаного
- 4% і 4 1/2% листи Банку кравового
- 4% позичку краву
- 4% облігації провінційні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.